

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026-2030 CDA HARDERWIJK - HIERDEN

SAMEN VOOR HARDERWIJK EN HIERDEN

The CDA logo is a green circle containing the letters 'CDA' in white, bold, italicized sans-serif font.

CDA

Voorwoord voorzitter

Met trots presenteren wij het verkiezingsprogramma van het CDA Harderwijk-Hierden voor de jaren 2026 - 2030. We kijken vooruit en hebben reden tot optimisme: de recente winst van het CDA bij de landelijke verkiezingen, waarbij het CDA in Harderwijk en Hierden de grootste was, laat zien dat onze boodschap van verbinding, verantwoordelijkheid en fatsoen breed gedragen wordt. Dat mensen behoefte hebben aan waarden en normen. Dit geeft ons niet alleen energie, maar ook kansen – kansen om te groeien en lokaal het verschil te maken.

Harderwijk en Hierden staan voor belangrijke uitdagingen, zoals deze in dit verkiezingsprogramma beschreven worden. In die zin gaan we ervoor om zoveel mogelijk de geformuleerde ambities en plannen te realiseren, voor een mooie toekomst van onze stad en dorp.

Samen kunnen we de landelijke wind in de zeilen benutten om hier in onze gemeente een mooie verkiezingsuitslag te behalen. Daar hebben we als bestuur het volste vertrouwen in.

Dit programma laat zien dat we middenin de samenleving staan en met onze boodschap van de kracht van de samenleving het verschil kunnen maken. Want 'Politiek is niet alleen het besturen van vandaag, maar ook het bouwen aan vertrouwen voor morgen.'

Peter Sels,
Voorzitter bestuur

Inhoudsopgave

Voorwoord voorzitter.....	02
Inhoudsopgave.....	03
Top-10	05
Onze kandidaten	07
1. Een Verantwoordelijke Samenleving	08
Waar staan wij voor?.....	08
CDA Dicht bij mensen	08
Midden in de samenleving.....	08
Tijd van verbinding	09
Voor en door iedereen	09
Openbaar bestuur.....	09
Gemeentefinanciën onder druk	09
Interbestuurlijke Samenwerking	09
Onze CDA-plannen	10
2. De Wij-Maatschappij	12
Waar staan wij voor?	12
Cultuur, tradities en verenigingsleven	12
Asiel en integratie	13
Veiligheid	14
Jeugd, zorg en veiligheid	15
Maatschappelijke onrust	16
3. De gezonde maatschappij	17
Waar staan wij voor?	17
Investeer in samenleven en de lange termijn	17
Efficiënte zorg	17
Preventie	18
Sport en beweging	19
4. Een leefbare omgeving	21
Waar staan wij voor?.....	21
Woningbouw	21
Wonen en zorg	21
Ruimtelijke Keuzes en Wonen.....	21

Jongeren	22
Senioren	22
Hierden	23
Leefbaarheid en openbare ruimte	23
Klimaat, natuur en energie.....	24
Mobiliteit en bereikbaarheid	25
5. Van waarde naar welvaart	27
Waar staan wij voor?	27
Economie	27
Toerisme en recreatie	28
Bestaanszekerheid en armoedebelid.....	29
Financiën.....	29
Dankwoord.....	31

Top-10

1. Veilige en schone wijken

Iedereen moet zich veilig voelen in Harderwijk en Hierden. We investeren in veilige en schone wijken met goede verlichting, overzichtelijke straten en verzorgd groen, zodat de leefbaarheid toeneemt en we samen bouwen aan een sterke, weerbare samenleving.

2. Wonen voor iedereen

Wij bouwen meer betaalbare woningen in Harderwijk en Hierden die aansluiten bij de verschillende levensfasen. Zo creëren we ruimte voor jongeren en starters om hier te blijven wonen en bevorderen we de doorstroming met passende woningen voor ouderen die kleiner willen wonen.

Woningen zijn in de eerste plaats bedoeld voor mensen met een lokale binding, zodat onze eigen inwoners een plek houden in onze gemeente.

3. Goede bereikbaarheid in en rond onze gemeente

Wij zorgen voor veilige wandel- en fietsroutes, goed openbaar vervoer en voldoende parkeergelegenheid, waarbij de auto het sluitstuk vormt. Met de realisatie van de intercity-stop is Harderwijk beter verbonden met de regio en de rest van het land. Zo blijft onze gemeente goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

4. Verenigingen als hart van de gemeenschap

Verenigingen in Harderwijk en Hierden zijn onmisbaar en verdienen blijvende ondersteuning. Sport en beweging moeten laagdrempelig en betaalbaar zijn voor alle leeftijden en achtergronden. We investeren in sport- en speelplekken en zorgen voor voldoende, goed bereikbare sportaccommodaties zonder wachtlijsten.

5. Minder regels, meer vertrouwen

We verminderen de regeldruk voor ondernemers, verenigingen en maatschappelijke initiatieven. Vergunningen worden eenvoudiger en sneller geregeld, met altijd de mogelijkheid voor persoonlijk contact. De gemeente werkt vanuit vertrouwen, geeft ruimte aan initiatieven en is zichtbaar, benaderbaar en duidelijk.

6. Eén loket voor wie hulp nodig heeft

Er komt één duidelijk loket voor iedereen die hulp nodig heeft bij bijvoorbeeld schulden, vrijwilligerswerk, zorg, werk of inkomensregelingen. Met één aanvraag en één vast aanspreekpunt maken we hulp toegankelijk en overzichtelijk.

7. Het huishoudboekje op orde

We gaan zorgvuldig om met het geld van onze inwoners. Structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. We kiezen voor sterke voorzieningen en gemeenschapszin, houden de lasten zo laag mogelijk en werken waar dat kan samen met andere gemeenten om kosten te besparen.

8. Groei met maat voor een leefbare gemeente

Harderwijk groeit niet door boven de 60.000 inwoners. Zo bewaken we leefbaarheid, groen en sociale samenhang in de stad. Hierden behoudt zijn dorpse karakter, zodat zowel Harderwijk als Hierden prettig en herkenbaar blijven om in te wonen.

9. Optimaal ondernemerskwaliteit

We geven ondernemers de ruimte om te ondernemen, verminderen lokale regels en zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Door samen te werken met onderwijs en bedrijfsleven versterken we werkgelegenheid, talentontwikkeling en een toekomstbestendige lokale economie.

10. Aantrekkelijke stad en dorp

We investeren in een levendige binnenstad en een vitaal dorp, met ruimte voor cultuur, erfgoed, markten en evenementen die verbinden. Zo versterken we de identiteit van onze stad en ons dorp en creëren we plekken waar inwoners trots op zijn en graag samenkomen.

Onze kandidaten

WILCO
MAZIER

1.

ANDREA
OOSTING-KLOCK

2.

COR JAN
KOREVAAR

3.

GERDIEN
MORREN

4.

ADRIAAN
BRUININK

5.

JAN
THOMASSEN

6.

MICHIEL
ZIMMER

7.

DAAN
HERES

8.

1 Een Verantwoordelijke Samenleving

Waar staan wij voor?

Het CDA gelooft in de kracht van mensen en de gemeenschap waar mensen deel van uitmaken. Wij geloven dat wat ons verbindt veel sterker is dan wat ons verdeelt. Samenleven gaat niet vanzelf, maar goede voorbeelden zie je overal om je heen. Een moeder die jeugdtraining geeft bij de voetbalclub, buurtbewoners die samen het groen onderhouden, scholieren en ondernemers die meedoen aan maatschappelijke acties of een vriendelijke groet op straat. Een gemeenschap bouw je samen.

CDA Dicht bij mensen

Verantwoordelijkheden liggen in de eerste plaats bij de mensen zelf. De gemeente springt bij waar dat nodig is, bijvoorbeeld als basisvoorzieningen zoals zorg, onderwijs en veiligheid in het geding komen. We steunen eigen initiatief: denk aan een steuntje in de rug voor een buurtinitiatief of het eenvoudiger maken voor vrijwilligers om hun werk te doen, dit kan zowel praktisch als financieel.

Wij staan voor een fatsoenlijke politiek, bestuur dat dicht bij de mensen staat, met aandacht en een luisterend oor voor wat er leeft in onze stad. Wij maken ons hard voor meer samenwerking tussen de gemeente en de wijken. Elke wijk is uniek en heeft haar eigen kansen en uitdagingen. Deze collegeperiode zijn we gestart met het wijkwethouderschap. Elke wethouder draagt zorg voor een wijk. Het CDA wil dit versterken en uitbreiden zodat de gemeente een beter beeld heeft van wat er speelt in de wijk en mensen zich gehoord voelen. We zien dat wijkwethouderschap werkt en daarom willen we ook een wijkbudget beschikbaar stellen zodat.

Midden in de samenleving

Het CDA staat midden in de samenleving. Betrokken en actief, maar wel met beide benen stevig op de grond. Je vindt ons in de rij bij de bakker om de hoek, langs de lijn van het sportveld, op het schoolplein of een praatje makend op de weekmarkt. Wij zijn inwoners, burens, ondernemers en vrijwilligers. We kennen de uitdagingen van gemeente zijn, maar ook de kansen. We zien wat mensen samen kunnen bereiken. Ieder mens telt en kan op zijn of haar plek een waardevolle bijdrage leveren. We luisteren en verbinden.

Tijd van verbinding

We leven in een tijd waarin de wereld snel verandert, een wereld waarin mensen uit elkaar lijken te groeien en zich isoleren uit de samenleving. Het CDA is van mening dat niemand alleen hoeft te zijn.

Voor en door iedereen

Het CDA zet zich in voor een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen, verschillen worden gerespecteerd en niemand aan de zijlijn staat. Waar iedereen zichzelf kan zijn ongeacht, religie, seksuele geaardheid, etniciteit, beperking of andere persoonlijke kenmerken. De gemeente is er voor ondersteuning van kwetsbare groepen en bestrijding van discriminatie.

Openbaar bestuur

Het CDA staat voor een gemeentelijke overheid die een herkenbare, benaderbare en betrouwbare partner van onze inwoners is. Zij geeft ruimte en vertrouwen aan de inwoners om zelf initiatief te nemen. Zij helpt inwoners bij ontmoeting en samenwerking. Zo kan gemeenschapszin ontstaan.

Gemeentefinanciën onder druk

Harderwijk blijft de komende jaren te maken hebben met een toenemende druk op het budget. Den Haag bezuinigt op gemeenten terwijl de bevolking groeit en de gemeente steeds meer taken uit Den Haag krijgt.

Ook al gaat de gemeenteraad niet over het budget dat de gemeente van het Rijk krijgt: het CDA wil wel dat er meer geld voor gemeenten komt. Wel kunnen we lokaal verstandige keuzes maken met de beperkte middelen die we hebben. Van het lokale CDA mag je in financieel moeilijke tijden het volgende verwachten:

- Wij kiezen altijd voor voorzieningen en gemeenschapszin.
- Wij houden de lasten zo laag mogelijk. Als er een tekort aan geld dreigt, kijkt het CDA eerst waar de gemeente zelf kan bezuinigen.

Interbestuurlijke Samenwerking

We zien dat zowel landelijke als lokale politiek versplintert. Inmiddels is Nederland een lappendeken geworden van allerlei politieke partijen die alleen lokaal een afdeling hebben, zonder banden te hebben met omliggende gemeenten en andere bestuurslagen als provincie en rijk. Het CDA Harderwijk-Hierden wil in deze tijden juist voor het uitbreiden van de samenwerking. De financiële onzekerheid en de toenemende verantwoordelijkheid kunnen we deels opvangen door beter samen te werken tussen alle lagen van de overheid. Dat doen we op regionaal gebied al een aantal jaar via de samenwerking met Ermelo, Putten en Zeewolde. De komende jaren willen we deze samenwerking

versterken en uitbreiden. Free-riders¹ willen we voorkomen. We hebben grote opgaven, zoals netcongestie, woningbouw, stikstof, bereikbaarheid, vluchtelingenopvang, maar ook bestuurskracht, die we alleen niet kunnen invullen. Wij zien daarin voor Harderwijk een regionale voortrekkersrol weggelegd.

Onze CDA-plannen

- We versterken het wijk- en buurtwerk en breiden de relatie en het contact tussen de gemeente en de maatschappelijke verbanden van organisaties zoals verenigingen, buurtcomités, kerken uit. Deze organisaties samen noemen we het 'maatschappelijk middenveld' en die gaan we veel meer bij het besluitvormingsproces van de gemeente betrekken. We doen dit al via zogenaamde wijkplatforms en willen dit soort initiatieven uitbreiden naar alle wijken. We willen het eenvoudiger maken om buurtinitiatieven te nemen. Daarnaast betrekken we ook kerken, verenigingen, woonzorgcentra en sociale instellingen actief bij de gemeentepolitiek. Onze gemeente is de overheid die het dichtste bij de mensen staat. Een fysieke afspraak moet altijd mogelijk zijn. Het gemeentehuis is zoveel mogelijk open. Werken bij een gemeente betekent werken voor de gemeenschap. We vinden het belangrijk dat ambtenaren, raadsleden en wethouders benaderbaar en zichtbaar zijn. Iedereen die werkt bij de gemeente loopt 1x per jaar mee met een vereniging, maatschappelijke of evenementenorganisatie of een bedrijf in de gemeente, bij wijze van een 'microstage'.
- We communiceren als betrouwbare overheid helder over keuzes en beleid, over wat kan en wat niet kan. We leggen beslissingen altijd uit in duidelijke taal.
- We verlagen de regeldruk voor simpele vergunningen en aanvragen voor maatschappelijke initiatieven door te gaan werken vanuit vertrouwen: we toetsen regels marginaal, en kijken steekproefsgewijs achteraf hoe het gelopen is.
- De gemeente dient haar regiofunctie als middelgrote stad op te pakken en de samenwerking met andere gemeenten te coördineren. We breiden de EH(P)Z (Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde) samenwerking verder uit: Nieuwe voorzieningen en diensten worden in afstemming met de regio gerealiseerd, bijvoorbeeld de afvalinzameling, het theater en de gemeentewerf. We zoeken samen met omringende gemeenten naar manieren om elkaar verder aan te vullen als het gaat om onder andere enniscapaciteit en sociale voorzieningen. Elke deelnemende gemeente neemt zijn redelijke aandeel in de samenwerking. Geen free-riders.

¹ Bedoeld zijn partijen die gratis gebruik kunnen maken van de voorzieningen die anderen hebben betaald.

- We breiden de samenwerking tussen multifunctionele centra verder uit en versterken MFC de Bogen.
- Het CDA zet zich in voor een terugkeer van het Kindercollege, kinderen die hierin actief zijn leggen een basis voor de participatie van jongeren in de gemeente.
- Om jongeren nadrukkelijker een stem te geven richten we een jongerenraad op.
- We organiseren een pilot burgerberaad, om onze inwoners nog beter te betrekken.

2 De Wij-Maatschappij

Waar staan wij voor?

Als CDA geloven wij in de kracht van gemeenschappen waar mensen omzien naar elkaar en waarop niemand neergekeken wordt. Waar elke inwoner, ongeacht achtergrond, geaardheid, cultuur of overtuiging, zich verbonden weet met en verantwoordelijkheid draagt voor de eigen leefomgeving. Wij geloven in een stad en dorp waar tradities en gemeenschapszin hand in hand gaan en waar we bouwen aan een gemeenschap die iedereen recht doet.

Cultuur, tradities en verenigingsleven

Het CDA staat pal voor onze cultuur, tradities en het verenigingsleven. Zij vormen de basis van onze samenleving en versterken onderlinge verbondenheid. Dit is essentieel voor onze identiteit en samenhang. Wij zien religie, kunst en cultuur als bronnen van inspiratie en kracht, vooral in tijden van onzekerheid. Wij willen cultuur toegankelijk maken, zodat elke inwoner - jong en oud - zich verbonden kan voelen met onze geschiedenis en dit kan doorgeven aan toekomstige generaties.

Het verenigingsleven is hierbij onmisbaar: het verbindt mensen en bevordert solidariteit. Daarom ondersteunen wij verenigingen en vrijwillige initiatieven die bijdragen aan een sterke gemeenschap graag.

Voor het CDA zijn vrijwilligers goud waard. Vrijwilligers geven kleur aan de samenleving, houden verenigingen draaiend en laten de samenleving bloeien. Harderwijk en Hierden kennen een grote groep vrijwilligers. Wij zetten actief in op vrijwilligersbeleid, om zo het vele werk dat vrijwilligers doen te erkennen en ondersteunen. In het bijzonder besteden we aandacht aan de steeds zwaarder wordende last van regels en verplichtingen van vrijwillige bestuurders.

- We stimuleren onderlinge ontmoeting van mensen met dialoogweken, en generatieverbinding via buurt- en dorpshuizen en scholen.
- We ondersteunen cultuur en traditie. Evenementen als Koningsdag, de Aaltjesdagen, Veluwade, de Sinterklaasintocht, de Harderwijker Nieuwjaarsduik, Blijde Bietjes, en het Podiumspektakel. Evenementen en cultuur moeten iedereen representeren, met aandacht voor diverse tradities.
- We zorgen ervoor dat de Stichting Stad als Podium (SAP) zich vooral richt op de programmering van voorstellingen op podia.
- We geven prioriteit aan de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Mensen met een beperking moeten zich vrij kunnen bewegen in de gemeente. We dragen zorg voor toegankelijke ruimten, inclusieve speelplekken en veilige stoepen.

- We ondersteunen kwetsbare inwoners om sterker in de samenleving te staan. Enerzijds door hen te betrekken bij het bepalen welke ondersteuning zij nodig hebben. Anderzijds bieden wij gerichte cursussen, financieel trefpunt, steunouders en taalmaatjes, waarbij we kwetsbare inwoners proactief en laagdrempelig de weg wijzen naar voorzieningen en ondersteuning.
- Daar bovenop ontwikkelen en implementeren we mantelzorgondersteuning voor direct betrokkenen bij kwetsbare inwoners rondom diverse problematiek.
- We investeren in gelijke kansen door ondersteuning van inclusief onderwijs en extra ondersteuning voor kinderen in armoede. We ondersteunen inclusieve ondernemers die garantiestages en inclusieve werkplekken aanbieden en hiermee de banenafsprak nakomen.
- We maken ons sterk voor minder regels en meer ruimte voor (sport)verenigingen en coöperaties. We zorgen dat vrijwilligers niet onnodig gehinderd worden door procedures van de gemeente.
- We ontwikkelen een gerichte ondersteuning voor besturen van non-profit verenigingen en stichtingen, door begeleiding, training en een 'verenigingsloket'. We gaan het bestaan van de vrijwilligersverzekering (collectieve rechtsbijstand- en bestuurdersaansprakelijkheid) actiever communiceren. We ondersteunen nieuwe initiatieven, zodat er meer en andere mogelijkheden komen om vrijwilliger te worden. We ondersteunen nieuwe vindplaatsen voor vrijwilligerswerk, zoals bedrijven (werknemersvrijwilligerswerk), de maatschappelijke diensttijd, NLdoet maar ook familie-vrijwilligerswerk en vrijwilligerswerk als 'medicijn' bij bijvoorbeeld Welzijn op Recept.

Asiel en integratie

In deze tijd van verharding zet het CDA in op verbinding. Waar de toelating van asielzoekers in het asielproces en de erkenning van statushouders taken van het rijk zijn, weten wij ons in de gemeente verantwoordelijk en solidair en is dat leidend voor onze inzet om vluchtelingen een veilige plek in onze samenleving te bieden. Tegelijkertijd houden we oog voor de behoeften van alle inwoners. Het is een dubbele verantwoordelijkheid die spanningen met zich meebrengt.

We steunen de komst van een nieuwe AZC met maximaal 350 plaatsen in onze gemeente en staan voor een goede opname van statushouders in onze samenleving. De kwaliteit van de opvang en een goede integratie is leidend. Ook staan wij voor de veiligheid van de buurt nabij het AZC. De druk op onder andere zorginstellingen, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen mag nooit te groot worden.

Wat betreft arbeidsmigranten zijn die zorgen even groot. Daarin is de landelijke overheid aan zet, zeker in Europees verband. Bij de komst van migrantenhuisvesting gaat het niet alleen om het bieden van een slaapplek, maar ook om het garanderen van volwaardige huisvesting, voldoende voorzieningen; niet alleen een huis, maar ook een thuis. Mogelijkheden om te leren, sporten en spelen, of om fatsoenlijke zorg te krijgen wanneer nodig. En met scherp oog voor de wederkerigheid in rechten en plichten.

- We pakken onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen vanuit de spreidingswet op middels het geplande AZC. We zetten in op fatsoenlijke opvang van vluchtelingen en ontheemden voor zover onze verantwoordelijkheid strekt.
- De omgeving van het AZC blijft een veilige en plezierige leefomgeving, ook als we daar extra budget voor beschikbaar moeten stellen.
- Wij huisvesten niet meer arbeidsmigranten dan de eigen gemeente nodig heeft. We spreken regiogemeenten aan op hun verantwoordelijkheid en laten achterblijvende migrantenhuisvesting in de rest van de regio niet zonder gevolgen zijn voor de wijze van samenwerking in de regio.
- We zetten in op integratie van nieuwe Nederlanders, met speciale aandacht voor versterking van digi-vaardigheid en taalvaardigheid.
- We zorgen ervoor dat woningen in gezinswijken niet verhuurd worden aan overlast gevende arbeidsmigranten. Daartoe komt er een verhuurvergunning voor arbeidsmigranten.
- Er moet voldoende draagkracht in het onderwijs, de zorg en andere voorzieningen zijn om fatsoenlijke opvang voor vluchtelingen en statushouders te realiseren. We stellen normen voor het voorzieningenniveau, (crisis)noodopvang uitgezonderd. Voorzieningen worden in en met de regio gerealiseerd.
- We faciliteren actief maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan integratie, zoals taalmaatjes, begeleiding-naar-werk, vrijwilligersprojecten en bijlessen. We ondersteunen daarvoor betrokken organisaties, verenigingen en kerken. We willen dat de nieuwkomers actief zijn binnen de lokale gemeenschap.

Veiligheid

Veiligheid is essentieel voor een prettige leefomgeving in onze stad. Voor ons betekent veiligheid niet alleen handhaving, maar ook een betrouwbare overheid die kwetsbaren beschermt en voorkomt dat mensen tussen wal en schip raken. Drugscriminaliteit, het ronselen van jongeren, overlast en gevaar voor de bevolking, moet hoge prioriteit krijgen bij politie, justitie en de handhaving door de gemeente.

- We pakken ondermijnende criminaliteit integraal aan door goede samenwerking tussen politie, justitie en andere ketenpartners, onder regie van de burgemeester.
- Ondermijning, oftewel de vermenging tussen de boven- en onderwereld, tast onze democratische en maatschappelijke structuren aan en vraagt om een strenge en efficiënte aanpak. We willen een gemeentelijk interventieteam om ondermijnende criminaliteit actief tegen te gaan, in onze stad en dorp en het buitengebied. Dit interventieteam bestaat onder andere uit boa's, toezichthouders, sociale recherche en veiligheidsadviseurs.
- We zetten de mogelijkheden van de Wet Bibob maximaal in om georganiseerde criminaliteit te voorkomen en bonafide ondernemers te beschermen tegen oneerlijke concurrentie.
- We willen meer inzet van de wijk- en jeugdagent. Deze agenten moeten voor inwoners en jongeren meer zichtbaar en benaderbaar zijn in de wijk.
- Het wijkgericht werken op het gebied van veiligheid wordt versterkt. We zetten boa's ook in de woonwijken en Hierden in, zo pakken we ook overlast en (kleine) leefbaarheidsproblemen aan.
- Voor de bedrijventerreinen wordt apart een BOA ingezet.
- We ondersteunen veiligheidsinitiatieven van inwoners, zoals buurtpreventieteams of -apps. Sociale veiligheid, waarbij inwoners zich beschermd voelen in de openbare ruimte, verdient de aandacht. Daarom richten wij buurtcrisisteams op van vrijwilligers die direct hulp bieden bij crises.
- Het CDA Harderwijk-Hierden wil uitsluitend de bestaande coffeeshop handhaven. Geen nieuwe coffeeshops dus in de gemeente Harderwijk.
- We zetten de scanner Lokaal Drugsgebruik in om inzicht te krijgen in drugsgebruik en om kwetsbare doelgroepen in beeld te brengen. We vertalen dit inzicht naar effectief beleid, verbeteren van preventie en handhaving.
- Drugsoverlast pakken we aan met lik-op-stuk beleid door duidelijke afspraken met politie en justitie en specifieke interventie van HALT.

Jeugd, zorg en veiligheid

- We willen (jeugd)overlast, huiselijk geweld, kindermishandeling, discriminatie en mensenhandel terugdringen. Dit doen we door een intensievere samenwerking tussen het sociaal domein, zorgverleners, jongerenwerkers, onderwijs en veiligheid (AVE-strategie). Met laagdrempelige meldpunten voor slachtoffers, vroeg signalering van thuissituaties en campagnes voor inclusie versterken wij de veiligheid.
- We geven prioriteit, ook met gemeentelijke middelen aan criminaliteitspreventie onder jongeren. Inzet van jeugd- en buurtwerkers en intensieve begeleiding voor jongeren die met politie en/of HALT in aanraking komen.

- We willen straatintimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag stoppen. Daarvoor ondersteunen we horeca, onderwijs en verenigingen in het voorkomen en melden van dit gedrag. We trainen onze boa's op het tegengaan van straatterreur.
- Cameratoezicht is behulpzaam in de aanpak van criminaliteit en het opsporen van daders. Vooral in het buitengebied, aan de gemeentegrenzen en in de kern van Hierden en de binnenstad van Harderwijk moet het cameratoezicht uitgebreid worden.
- We investeren in maatwerkwoningen voor inwoners met multi problematiek, zoals verslavingen en psychische problemen. Zo werken we aan een stabiele plek voor de kwetsbare inwoner en verminderen tegelijkertijd overlast in de wijk of binnenstad.

Maatschappelijke onrust

- We ondersteunen inwoners en ondernemers in het verbeteren van hun digitale veiligheid, door het organiseren van voorlichtingsavonden en campagnes. Zo gaan we de impact van digitale criminaliteit tegen door criminelen het zo moeilijk mogelijk te maken.
- We accepteren intimidaties, bedreigingen en geweld tegen hulpverleners en (politieke) ambtsdragers niet. Daders worden niet alleen strafrechtelijk, maar ook civielrechtelijk vervolgd. De gemeente verhaalt alle kosten op de daders, van ziekteverzuim tot slachtofferzorg.
- We maken ons zorgen over de verruwing in de samenleving. Wij zetten in op verbinding door het bondgenotennetwerk in onze gemeente. Via dit netwerk verbinden we inwoners, de politiechef en burgemeester om sociale onrust te voorkomen of beheersbaar te houden. Zo houden we Harderwijk en Hierden leefbaar en veilig.
- We maken inwoners en ondernemers maatschappelijk weerbaarder door ons voor te bereiden op het uitvallen van voorzieningen of bedreiging van onze samenleving. Een sterke samenleving kan schokken aan en weerbaarheid is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Gezien de onrustige situatie in de wereld is het extra belangrijk dat inwoners zich bij een noodsituatie de eerste 72 uur kunnen redden. We ondersteunen de bewustwordingscampagne van de overheid om inwoners alert te maken op het in huis hebben van een noodpakket bestaande uit onder andere water, voedsel, batterijen en contant geld. Meer info: <https://www.denkvooruit.nl/>.

3 De gezonde maatschappij

Waar staan wij voor?

Het CDA wil de zorg in Harderwijk én Hierden beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar houden. Daarvoor streven we naar een samenleving waarin we verantwoordelijkheid dragen voor ons eigen en elkaars welzijn en gezondheid. Een gezonde maatschappij ligt in de samenwerking tussen overheid, zorgverleners, families en gemeenschappen. Mantelzorg en zorgen voor elkaar vinden we belangrijk.

Wij pleiten voor een zorgsysteem dat vertrouwen stelt in zowel de zorgverlener als de zorgontvanger, waarbij de bureaucratie en regeldruk wordt verminderd, zodat de zorg meer gericht is op mensen. Hier hoort ook bij dat we mensen aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid voor hun gezondheid, hun gemeenschap en hun omgeving. De overheid biedt ruimte aan eigen initiatief en sluit aan waar de gemeenschap of het individu het zelf niet kan.

Investeer in samenleven en de lange termijn

De zorg voor elkaar staat onder druk. Het CDA zet daarom in op initiatieven die de verbinding tussen het sociaal en medisch domein versterken. Denk aan huisbezoeken aan (eenzame) ouderen of aan gezinnen die met armoede te maken hebben door vrijwilligers, de inzet van Welzijn op Recept en laagdrempelige jeugdondersteuners bij huisartsen.

Efficiënte zorg

Mede dankzij het CDA heeft de gemeente haar huishoudboekje netjes voor elkaar. Maar ook Harderwijk zal vanaf 2028 minder inkomsten ontvangen vanuit de Rijksoverheid. Hierdoor dreigt de zorg in de knel te komen. In het bijzonder zullen de kosten van de jeugdzorg de komende jaren erg stijgen. Dit moet worden voorkomen. Als mensen zorg nodig hebben is het goed eerst te kijken wat de inwoner zelf kan, daarna te kijken welke hulp vanuit de gemeenschap, buurt of wijk mogelijk is en pas als sluitstuk een beroep te doen op professionals. Als een beroep moet worden gedaan op professionals, moeten zij eenvoudig bereikbaar zijn.

De focus ligt niet op zelfredzaamheid, maar op samenredzaamheid. Dit betekent dat we waar het kan een beroep doen op de ouders en/of het netwerk, zoals familie of de buurt. We ondersteunen en stimuleren daarnaast de JIM-aanpak² (inzet van informele mentor) en pleeggezinnen en steungezinnen in de buurt.

² www.jimwerkt.nl

Voor goede professionele zorg is goede toegankelijkheid en continuïteit van cruciaal belang. Aanvragen voor jeugdzorg of Wmo dienen snel in behandeling te worden genomen. Waar dit digitaal moet, worden ouderen en mensen met een afstand tot digitale middelen, ondersteund. Wisseling van contactpersonen – bijvoorbeeld als gevolg van personeelswisselingen – moet zoveel mogelijk worden beperkt.

Er komen in de jeugdzorg en Wmo steeds meer zorgaanbieders bij. Dit is ongewenst en maakt het onoverzichtelijk en onwerkbaar. Het CDA kiest voor vertrouwen in de zorgverlener, stabiliteit, langjarige contracten en duidelijke afspraken tussen gemeente en zorgaanbieders. Dit maakt de kans op zorgfraude, veel te hoge facturen en het ‘vasthouden’ van cliënten kleiner.

Er komen in de jeugdzorg en Wmo steeds meer zorgaanbieders bij. Dit is ongewenst en maakt het onoverzichtelijk en onwerkbaar. Het CDA kiest voor vertrouwen in de zorgverlener, stabiliteit, langjarige contracten en duidelijke afspraken tussen gemeente en zorgaanbieders. Dit maakt de kans op zorgfraude, veel te hoge facturen en het ‘vasthouden’ van cliënten kleiner.

Preventie

Preventie is voor het CDA een belangrijk aandachtspunt om gezondheidsproblemen vroegtijdig aan te pakken en zo de druk op de zorg te verlichten. Daarom willen wij investeren in preventieprogramma's die mensen ondersteunen bij het maken van gezonde keuzes. Dit begint bij een gezonde omgeving en bewustwordingscampagnes rondom beweging, mentale gezondheid en voeding. Naast het benadrukken van de verantwoordelijkheid die ouders hierin hebben voor hun kinderen, willen we als gemeente een actieve rol spelen in het bevorderen van gezondheid op scholen, in wijken en in het verenigingsleven.

- Zorgen voor elkaar moet makkelijker worden. We zetten in op voorzorgcirkels³, maatschappelijke organisaties, regelarm omgaan met (mantel)zorgwoningen op het achtererf, een dementievriendelijke gemeente en alle inzet die de sociale cohesie en het ‘meedoen’ van iedereen stimuleert, ongeacht leeftijd, geslacht en sociale- of culturele achtergronden.
- We ondersteunen mantelzorgers, jong en oud, door met hen in gesprek te gaan en te kijken wat er nodig is zodat zij de zorg kunnen volhouden.
- We willen zorgaanvragen goed en eerlijk beoordelen. Dit betekent ook dat mensen die al jarenlang zorg nodig hebben, zo min mogelijk worden belast met bureaucratische procedures en herhaling van procedures.
- We maken zorgen voor jezelf belangrijker, door in te zetten op het bieden van beweegprogramma's, ouderengym, valpreventie, bewustwordingscampagnes

³ https://www.nlzve.nl/kennisbank_themas/voorzorgcirkels_kennisbank/default.aspx

op het gebied van mentale gezondheid, drugs, roken, alcohol en seksueel overdraagbare aandoeningen en het stimuleren van gezonde voeding.

- We bouwen aan een gezonde leefomgeving waar gezonde keuzes gestimuleerd worden. Schone lucht, schoon water, een groene omgeving met voldoende buitenspeelplekken, recreatie en sportmogelijkheden.
- We bieden passende zorg en ondersteuning aan kwetsbare mensen die dat nodig hebben. Toegankelijke en beschikbare passende jeugdzorg, dag invulling voor ouderen met dementie en gehandicapten, voldoende respijtzorg, hospicezorg en een beschikbare en toegankelijke medische en verpleegkundige zorg (fysiotherapeuten, tandartsen, ziekenhuis, huisartsen, wijkzorg, GGZ).
- Kinderen en jongeren moeten goede zorg krijgen. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen met ingewikkelde problemen. We zetten in op effectieve zorg voor gezinnen die dat echt nodig hebben. Hierbij kiezen we voor gerichtere hulp waar dat nodig is en versterking van het normale leven waar dat kan.
- We bieden sociale ondersteuning door te investeren in jeugdzorg, GGZ en sociale huisvesting om eenzaamheid en mentale problematiek aan te pakken.
- We bestrijden eenzaamheid onder jongeren. We willen dat onze gemeente komt met een gerichte aanpak om het welzijn van jongeren te verbeteren

Sport en beweging

Het CDA zet zich in voor laagdrempelige en betaalbare sportvoorzieningen, zodat sport toegankelijk is voor alle leeftijden en achtergronden. Voor het CDA zijn sport en beweging speerpunten. Sport brengt mensen samen, bevordert fysieke en mentale gezondheid en draagt bij aan gemeenschapszin.

We investeren in openbare sport- en speelplekken waar jong en oud kunnen bewegen en elkaar kunnen ontmoeten. Samen sporten is gezond en zorgt ervoor dat we met elkaar in contact zijn.

Het CDA zet in op efficiënter gebruik van de bestaande sportaccommodaties. Wachtlijsten bij sportverenigingen door een gebrek aan accommodaties zijn ongewenst. Omdat Harderwijk groeit is er een plan nodig om onze sportvoorzieningen mee te laten groeien.

Sportverenigingen moeten goed bereikbaar zijn en parkeerproblemen bij sportverenigingen moeten worden aangepakt. De omgeving van sportvoorzieningen moet aantrekkelijk en veilig zijn. We zien graag dat mensen de fiets pakken naar sportverenigingen en willen dat ook stimuleren.

- We gaan samen met de sportverenigingen een plan maken voor de toekomstige groei naar 60.000 inwoners.

- We ondersteunen clubs en organisaties die sport mogelijk maken voor mensen met een beperking of voor ouderen. Iedere nieuwe inwoner krijgt van de gemeente een lidmaatschap voor 1 jaar bij een vereniging naar keuze in de gemeente.
- We willen aantrekkelijke buitenruimtes zodat mensen ook in de buitenlucht kunnen sporten, bijvoorbeeld met meer (hard)looproutes en goede wandelpaden, mountainbikeroutes, buitenspeelplaatsen en buiten-sportvoorzieningen.
- Sport moet ook toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en voor ouderen. In samenwerking met scholen, zorgverleners en andere betrokken organisaties wordt er geïnvesteerd in sportvoorzieningen die zijn afgestemd op deze doelgroepen. Ook financiële toegankelijkheid voor deze doelgroepen is van belang: er worden mogelijkheden gecreëerd om tegen gereduceerd tarief te sporten.
- Naast goede fietsvoorzieningen zijn er voldoende veilige parkeerplaatsen, zoals bij VVOG en VV Hierden.
- Harderwijk is een watersportstad. We zetten ons ervoor in dat zowel inwoners als bezoekers voldoende ruimte hebben om ontspannen en veilig te kunnen suppen, surfen, zeilen, kanoën, roeien, varen en zwemmen.
- Verenigingen die op hoog niveau sport beoefenen ondersteunen we in hun ontwikkeling. Ook topsport, zoals bijvoorbeeld bij CKV Unitas/Perspectief, is van meerwaarde voor Harderwijk.

4. Een leefbare omgeving

Waar staan wij voor?

Harderwijk en Hierden hebben de afgelopen jaren de nodige veranderingen ondergaan. Er zijn wijken bijgebouwd en het stadsgezicht is veranderd met de komst van het Waterfront. We zijn gegroeid naar een gemeente van ruim 50.000 inwoners. Door veranderingen in de bevolkingsopbouw en klimaat staan we voor belangrijke ruimtelijke keuzes. De agenda voor Harderwijk vraagt om visie, samenwerking en daadkracht. Het CDA kiest voor een aanpak waarin vooral wonen, erfgoed, groen en bereikbaarheid hand in hand gaan om te bouwen aan een gemeente die klaar is voor de toekomst.

Woningbouw

Het CDA wil inzetten op voldoende en betaalbare woningen, zodat iedereen, van starters tot senioren, een passende woning kan vinden. Daarbij is het belangrijk dat onze nieuwe wijken groen en duurzaam zijn, met goede voorzieningen in de buurt en aandacht voor de kwaliteit van leven. Wij vinden dat de gemeente een voortrekkersrol moet nemen in het creëren van fijne, toekomstbestendige woonwijken die aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.

Wonen en zorg

Het scheiden van wonen en zorg heeft veel zelfstandigheid opgeleverd, maar soms ook eenzaamheid en hoge zorgkosten. Om eenzaamheid onder ouderen en de versnippering van de zorg tegen te gaan willen we investeren in woonvormen waar ontmoeting centraal staat, zoals hofjes- woningen voor ouderen, de terugkeer van het bejaardenhuis 2.0, meergeneratie woongemeenschappen en mantelzorgwoningen. Ook zetten we in op meer gemengde woonconcepten voor mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen en een 'goede buur' nodig hebben.

Ruimtelijke Keuzes en Wonen

- Harderwijk wordt qua inwoneraantal niet groter dan 60.000 inwoners.
- We zetten in op gemengde wijken; een mix van sociale huur, middenhuur en koop. Hiermee bevorderen we de ontmoeting tussen inkomens en leeftijdsgroepen.
- We zetten in op actieve grondpolitiek om zo woningbouw te kunnen versnellen.
- Aanpak winkel- en kantoorpanden, middels een leegstandsverordening of herbestemming.
- Om starters en middeninkomens te beschermen intensiveren wij het gebruik van de opkoopbescherming en de zelfbewoningsplicht.

- Voor ons staat ontmoeting centraal, we zetten in op:
 - o Gedeelde voorzieningen, zoals wasruimtes en bergingen
 - o Gemeenschappelijke tuinen
 - o Buurtkamers
 - o Speelplekken
- Meer aandacht voor het ontwerp en kwaliteit van woningen, passend bij het historische karakter van Harderwijk en Hierden.
- We geven voorrang aan grote woningbouwprojecten, zoals Nieuw Weiburg en Kranenburg, om zo meer inwoners te bedienen en snelheid te maken.
- Historische panden houden we in stand en worden beter benut.
- Realiseren van flexwoningen bijvoorbeeld bij Drielanden-Noord voor jongeren en tijdelijk woningzoekenden.
- We maken concrete plannen voor de ontwikkeling van het gebied Tonsel en Stokel tot het Bosfront, zodat vanaf 2030 met de realisatie kan worden begonnen.
- We gaan het gebied Vuldersbrink opwaarderen passend bij het historische karakter van de binnenstad. Hierbij brengen we o.a. de stadsmuur en de gracht bij de Kuipwal weer terug. Hierdoor ontstaat een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.
- De ontwikkeling van het Dolfinariumeiland is het sluitstuk van het project Waterfront en moet een cadeau aan de stad zijn. We stellen een visie op die het eilandkarakter versterkt met ontwikkelkansen voor watersport, 'leisure' en horeca. Woningbouw krijgt een beperkte rol op beeldbepalende plekken aan het water.
- We richten een nieuwe organisatie Stadsherstel op om verval tegen te gaan en de historische binnenstad te behouden.
- Wijkwinkelcentrum Stadsweiden verdient een opwaardering en biedt kansen voor herontwikkeling met extra ruimte voor woningen en voorzieningen.

Jongeren

- Meer betaalbare woningbouw voor starters. 50% van alle nieuwbouw is bestemd voor jonge mensen tussen de 18-34 jaar en wonend of werkend in Harderwijk of Hierden.
- We zetten in op de bouw van studio's met een gemeenschappelijke ruimte voor jongeren. Door een gemeenschappelijke huiskamer te bouwen willen we de sociale cohesie versterken en eenzaamheid tegengaan.
- De starterslening is een succes en wordt voortgezet i.p.v. een inkomensgrens hanteren we een leeftijdsgrens van max. 40 jaar.

Senioren

- We bouwen meer gezins- en levensloopbestendige woningen, op deze manier kunnen mensen langer in hun eigen buurt blijven wonen.

- We gaan werken met doorstroom voorrang voor 55+. Dit betekent dat 55+'ers die een eengezins huur- of koopwoning achterlaten voorrang krijgen bij een kleinere huur- of nieuwbouwwoning.
- Met de woningcorporaties ontwikkelen we een doorstroomconcept waarbij ouderen die een grotere woning achterlaten in hun nieuwe woning niet meer gaan betalen.
- Woonzorgconcepten zoals bij Randmeer breiden we uit.
- De verhuiscoach wordt actiever ingezet bij ouderen met een koopwoning.

Hierden

Het CDA koestert het dorpse karakter van Hierden. De boerenerven en het groene, landelijke karakter behouden we voor de toekomst. We willen het open landschap en de groene leefomgeving nog meer versterken. Daarbij zetten we in op het versterken van de voorzieningen en realiseren woningbouw voor starters en senioren, zodat Hierden vitaal blijft.

- Het behoud van het dorpse karakter staat in alle ontwikkelingen centraal.
- Beperkte woningbouw in het Eendengebied en het verder zo veel mogelijk inrichten als landelijk gebied. Een mooie mix van wonen in de stijl van het Beekhuizerzand in een dorpse opzet die Hierden weer verbindt met de Veluwe onder regie van de gemeente.
- Uitbreiden Hierden Dorp met woningbouw aan de Lageweg.
- Hart van Hierden wordt ontwikkeld tot een plek voor ouderenhuisvesting, zorg, onderwijs, ontmoeting en dagelijkse boodschappen.
- Het Dorpshuis in Hierden gaan we meer inzetten voor multifunctioneel gebruik, renovatie is hierbij misschien nodig.
- Een "Crescentpark" voor Hierden met een pluktuin, speeltuin, zorg- en/of kinderboerderij.

Leefbaarheid en openbare ruimte

Het CDA gelooft in samenwerking met de gemeenschap, zodat duurzame initiatieven lokaal gedragen worden. Deze overgang naar een klimaatvriendelijke gemeente vraagt om betrokkenheid van iedereen, waarbij de gemeente faciliteert en ondersteunt.

- Een leefbare omgeving betekent ook gezamenlijk zorgdragen voor een wijk of buurt die opgeruimd en veilig is. Omdat we ontmoeting belangrijk vinden en onze jeugd lekker buiten moet kunnen zijn en spelen. We vragen inwoners mee te denken over hun eigen leefomgeving.
- We breiden het aantal openbare toiletten uit, o.a. met een natuurtoilet bij de Boekhorstlaan en het Crescentpark.
- We stellen een vergoeding in voor ondernemers die hun toilet openstellen
- We vegen vaker in een wijk waar verrommeling dreigt. Rommel trekt rommel aan, is slecht voor sociale veiligheid en verkleint eigenaarschap. We handhaven hier actief op. Daarbij gaat de gemeente vaker

schoonmaken, maar ook strenger handhaven en vaker onderzoek doen naar herkomst van het afval.

- We blijven buurtparticipatie stimuleren in het groenbeheer, middels “Samen kleuren we de stad”. We betrekken bewoners bij het ontwerp, onderhoud en gebruik van groen. Dit versterkt eigenaarschap en gemeenschapszin en werkt tegen eenzaamheid.
- De openbare ruimte richten we meer in op ontmoeten, open structuur en meer voor de deur zitten.
- We houden het stadsidee in stand, maar 1x per 2 jaar.
- We zorgen dat het voorzieningenniveau passend is bij het groeiende inwoneraantal.
- De authenticiteit van het rijke Hanze- & visserijverleden van Harderwijk wordt beter zichtbaar en voelbaar gemaakt. Hierbij is een speciale rol weggelegd voor Harderwijk als vestingstad.
- Alle straten in de binnenstad worden voorzien van nieuw straatwerk en meer groen.

Klimaat, natuur en energie

Het CDA zet zich in voor een leefbare omgeving waarin we samen zorgdragen voor de toekomst van onze aarde. Deze aarde willen wij beter doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Duurzaamheid en klimaat staan hoog op de agenda. De uitdagingen op het gebied van klimaat zien wij als een gedeeld sociaal vraagstuk, waarin inwoners, bedrijven en de overheid samen verantwoordelijkheid dragen. Het CDA streeft naar een eerlijke en groene transitie waarin we werken aan een duurzame en leefbare gemeente.

- We werken volgens het principe de vervuiler betaalt.
- We gaan de Boulevard meer vergroenen.
- We stimuleren circulair bouwen zowel bij woningbouw als bedrijfspanden.
- We werken aan klimaatadaptatie als vast onderdeel van elke wijk- en straatrenovatie en natuurlijk bij nieuwbouw.
- De afvalinzameling van de horeca ook via Ommen, dit zorgt voor minder verkeersbewegingen en eenduidigheid voor inwoners en ondernemers.
- Evenementen worden voorzien van energie via accu's of het elektriciteitsnet i.p.v. dieselgeneratoren.
- Voor onze duurzame energievoorziening trekken we met onze buurgemeenten op.
- Vanuit onze visie op een sterke samenleving zien we een belangrijke rol voor energiecoöperatie Endura als kennis en expertisecentrum voor inwoners en ondernemers.
- Samen met Endura werken we aan een lokale energiegemeenschap, waarbij het delen van energie centraal staat.
- We faciliteren en ondersteunen bewonersinitiatieven om samen te investeren in duurzame energieprojecten, zoals buurtbatterijen en warmtenetten.
- We zetten in op veel meer toepassing van warmtenetten.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Goed bereikbare woon- en werklocaties zijn cruciaal voor de vitaliteit van Harderwijk en Hierden. Het CDA is voorstander van het STOMP-principe als uitgangspunt bij het inrichten van wijken en buurten. Op deze manier houden we onze gemeente duurzaam bereikbaar. Dit principe houdt in dat we voorrang geven aan Stappen, dan Trappen, dan Openbaar vervoer, deelauto's (Mobility as a service) en als laatste de Privéauto.

We pleiten voor veilige, toegankelijke en duurzame vervoersmogelijkheden voor alle inwoners. We zorgen voor veel meer veilige fiets- en wandelpaden en gemarkeerde oversteekplaatsen voor voetgangers op alle wegen buiten de woonerven, betere busverbindingen in de gemeente en de regio en het realiseren van een intercitystop in Harderwijk.

- We maken veel meer veilige, gemarkeerde oversteekplaatsen voor voetgangers op alle wegen buiten de woonerven.
- We trekken het Wandel Zeepad door naar Horst/Veluwe aan Zee.
- We verbreden de fietspaden en onderhouden fietspaden optimaal ook in het bosgebied.
- We realiseren meer fietsstraten om de verkeersveiligheid voor fietsers te verhogen.
- We stellen het fietspad op de Vitringasingel weer open op de zaterdagochtend.
- We zetten in op een beveiligde fietsenstalling bij het station aan de zijde Oranjelaan.
- We gaan zorgen voor strenge handhaving en het weghalen van zwerffietsen en fout gestalde fietsen rondom het station.
- We creëren meer bewaakte en afgesloten fietsenstallingen in de binnenstad en aan de Boulevard en Wijde Wellen.
- We stimuleren het fietsgebruik onder scholieren en sporters.
- We versterken de bereikbaarheid van en naar onze bedrijventerreinen via het OV en fiets.
- Het fietspad Drielanden-Binnenstad, langs de Westermeenweg, wordt twee-richtingen.
- Voor fietsers worden extra voorzieningen gecreëerd zoals, fietsreparatie zuilen en oplaadpalen.
- We ondersteunen de lobby voor een fietsbrug tussen Ermelo en Zeewolde.
- We realiseren een doorfietsroute op de Noord-Veluwe, de zogeheten F28.
- We zetten in op een realisatie van een IC-stop in Harderwijk voor 2031.
- We breiden de route en frequentie van de buurtbus, dan wel stadsbus uit.
- De deelauto promoten we als vervanging van de tweede auto.
- In elke wijk willen we minimaal twee deelauto's.

- We maken onderscheid in het parkeertarief tussen het hoog- en laagseizoen.
- We bouwen een parkeergarage op Westeinde voor 2031.
- We onderzoeken de bouw van een parkeergarage aan de Scheepssingel.
- Op het Kloosterplein en Waltorenstraat wordt alleen nog beperkt kort geparkeerd.
- Langs de N302/Waterfront willen we geluidsschermen en stil asfalt.
- We creëren de mogelijkheid voor ondernemers om korting op een parkeerkaartje te geven.
- We onderzoeken een knip van de Vitringasingel om sluipverkeer tegen te gaan.
- We zetten in op meer vrachtvervoer over het water via de Lorentzhaven.
- We lobbyen voor betere doorstroming van de A28, te beginnen met knooppunt Hoevelaken en een verdere verbreding.

5. Van waarde naar welvaart

Waar staan wij voor?

Het CDA gelooft dat een sterke economie zorgt dat iedereen mee kan doen en zich kan ontwikkelen. Onze lokale economie moet mensen in staat stellen te bloeien. Het is belangrijk dat de economie niet alleen draait om winst, maar ook om de bijdrage aan de samenleving en het welzijn van al onze inwoners, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen. We willen dat mensen zonder zorgen rond kunnen komen.

Economie

Als CDA zijn we trots op ons betrokken bedrijfsleven. We willen de lokale economie en werkgelegenheid laten floreren. Bedrijven moeten daarvoor de ruimte krijgen om te kunnen ondernemen. Daarbij moet er een goed vestigingsklimaat zijn voor (startende) ondernemers. Het CDA wil lokale belemmeringen en regels wegnemen. Het CDA staat zij aan zij met MKB-bedrijven. Door te investeren in onderwijs, opleiding en bijscholing zorgen we ervoor dat iedereen de kans krijgt zich te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Werk moet lonen en werkgelegenheid moet voor iedereen beschikbaar zijn. We trekken hierin als gemeente gezamenlijk op met bedrijfsleven en onderwijs.

- We versterken de samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en gemeente dit moet zorgen voor betere afstemming in de behoefte van opleiding, werk en wonen.
- We maken ons hard voor de komst van hoger onderwijs naar Harderwijk.
- We stemmen onze regelgeving af binnen de Regio Harderwijk (Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Putten), zodat bedrijven weten waar ze aan toe zijn en we de gelddruk kunnen verminderen.
- We faciliteren een energy hub waar elektriciteit slim wordt verdeeld tussen bedrijven die stroom over hebben door bijvoorbeeld zonnepanelen op het dak en bedrijven die stroom nodig hebben.
- We creëren een laadplein voor vrachtwagens op het zonnepark (P8).
- We zorgen voor een toekomstbestendige oplossing voor de bedrijven aan de Zandlaan en bewoners aan de Van Speyklaan, bijvoorbeeld door een ontsluiting via de A28.
- We brengen samen met het bedrijfsleven en de regio in kaart wat de ruimtevraag is van circulaire bedrijven.
- We gaan in samenwerking met de provincie Lorentz I revitaliseren.
- We versterken de rol van de accountmanagers bedrijven en binnenstad.
- De samenwerking tussen ondernemers en vastgoedeigenaren in de binnenstad ondersteunen we middels een bedrijven investeringszone (BIZ)
We onderzoeken samen met ondernemers of een BIZ ook wenselijk is op de bedrijventerreinen.

- De weekmarkt gaat weer terug naar het Kloosterplein.
- We ondersteunen het MKB bij het op orde brengen van hun cybersecurity.
- We starten een lobby om Harderwijker bedrijven te laten profiteren van investeringen in defensie.
- We faciliteren het delen van kennis tussen bedrijven onderling en het onderwijs.
- We onderzoeken de terugkeer van de Harderwijk Horeca Academy in samenwerking met de harderwijker Horeca.
- We stimuleren maatschappelijk verantwoord ondernemen en sociaal ondernemerschap. We vormen met elkaar een gemeenschap waar iedereen zoveel mogelijk mee zou kunnen doen. We zijn niet alleen economisch gedreven, maar ook waarden gedreven.

Toerisme en recreatie

Van oudsher is Harderwijk een trekpleister voor toeristen. Veel mensen ervaren dat Harderwijk veel meer te bieden heeft dan het Dolfinarium alleen, denk hierbij aan onze mooie boulevard, historische haven en binnenstad, kwalitatieve horeca, gezellige winkels, aantrekkelijke evenementen en natuurlijk Het Marius van Dokkum museum. Dit uitgebreide aanbod trekt veel mensen uit de regio en daarbuiten. Onze bezoekers willen we natuurlijk gastvrij ontvangen, goede faciliteiten bieden en het fijne en trotse gevoel meegeven dat wij Harderwijkers en Hierdenaren hebben.

- We zetten in op meer kwalitatief bezoek en een hogere besteding per bezoeker, door winkels in een hoger segment aan te trekken.
- Harderwijk wordt een duidelijk zichtbare vestingstad met aantrekkelijke poorten en entrees.
- We maken ons hard voor de vestiging van een (Boutique) hotel in of om de binnenstad, bijvoorbeeld aan het Kloosterplein.
- De Grote Kerk is een icoon van de stad in meerdere opzichten. We ondersteunen hen bij de ontwikkeling naar een breder cultureel en maatschappelijk gebruik, de erediensten zijn hierbij leidend.
- De vraag naar waterrecreatie en -sport faciliteren we zo veel mogelijk op het Dolfinariumeiland. We organiseren toeristisch vervoer vanaf P8 via water.
- We zorgen voor één aanspreekpunt voor evenementenorganisatoren.
- We creëren een camping bij Veluwe aan zee/Horst.
- We zorgen voor goed uitgeruste camperplaatsen dichtbij de binnenstad
- We richten een werkgroep op van inwoners, lokale organisaties en gemeente, die de organisatie van het feestjaar 2031, Harderwijk 800 jaar en de Internationale Hanzedagen, op zich neemt.
- We versterken de rol van Heerlijk Harderwijk als dé citymarketingorganisatie van Harderwijk.

Bestaanszekerheid en armoedebeloid

Het CDA hecht veel waarde aan een samenleving waarin mensen zich betrokken voelen bij elkaar en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar. In onze gemeente leven bijna 2.300 huishoudens onder of net boven de armoedegrens, dat is ruim 1 op de 10. Een deel van hen heeft problematische schulden. Veel regelingen en toeslagen komen niet bij hen terecht. Iedereen moet toegang hebben tot basisvoorzieningen. Samenwerking tussen lokale organisaties is nodig om een breed vangnet te vormen. Door het vereenvoudigen van lokale regelingen, individuele begeleiding en financiële ondersteuning kunnen we mensen beter ondersteunen.

- We bieden hulp aan inwoners met schuldproblemen middels stichting Schuldhulpmaatje Harderwijk.
- We verbieden de reclame voor gokbedrijven.
- We moedigen het benutten van subsidies voor vroegsignalering aan, hiermee voorkomen we dat mensen in de schulden komen.
- We zorgen ervoor dat voor inwoners goed inzichtelijk is waar zij terecht kunnen voor hulp bij financiële problemen. Inwoners in de schuldhulpverlening moeten kunnen bouwen op goede bewindvoering. Daarom werken we aan een lijst met aanbevolen bewindvoerders, zodat inwoners niet verder in de schulden komen.
- Wij willen dat de gemeente alle schulden van gezinnen kan overnemen zodat een huishouden nog maar één schuldeiser heeft en er een overzichtelijke situatie ontstaat.
- We maken het aanvragen van inkomensregelingen eenvoudiger en voorspelbaarder. Waarbij we uitgaan van vertrouwen en geen zware en kostbare controles invoeren, maar steekproefsgewijs controleren. We bundelen regelingen overzichtelijk en communiceren hierover in begrijpelijke taal.
- We organiseren met publieke en private partners één lokaal loket waar inwoners informatie, advies en hulp kunnen krijgen bij de aanvraag van overheidsregelingen en om de weg naar hulporganisaties te vinden.
- We zetten in op het combineren van regelingen en toeslagen met als einddoel: 1 aanvraag per huishouden.
- In de communicatie met onze inwoners maken we contact via brieven of telefonisch mogelijk.

Financiën

Het grootste deel (61%) van de gemeentebegroting bestaat uit geld dat afkomstig is vanuit de Rijksoverheid. Slechts een beperkt deel (14%) komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door onze inwoners. Het CDA is altijd verantwoord omgegaan met de financiële middelen die de gemeente voorhanden heeft. We blijven inzetten op een toekomstbestendige financiële positie, zodat we duurzaam kunnen blijven investeren in onze gemeente. De woonlasten moeten daarbij betaalbaar blijven.

De komende jaren zullen we in Harderwijk en Hierden blijven bouwen aan nieuwe wijken en buurten, maar over 10-15 jaar houdt dat op in verband met de schaarse ruimte die we hebben. Dat heeft financieel consequenties. Als gemeente hebben we dan geen financiële meevallers meer uit onze woningbouwontwikkelingen. Hiermee worden we een beheergemeente, zoals ze dat noemen. Belangrijk hiervoor is dat we ons huishoudboekje verder op orde brengen. Concreet betekent dit dat structurele kosten gedekt moeten worden met structurele inkomsten. Hierdoor kunnen we onze voorzieningen en onderhoudsniveau op niveau houden.

Evenwichtige belastingen en heffingen

Het CDA staat voor eerlijke belastingen en heffingen. We zorgen ervoor dat deze lokale heffingen en belastingen eerlijk verdeeld en besteed worden aan de doelen waarvoor ze worden geheven. De afvalstoffenheffing is er voor de afvalverwerking en niets anders. Het CDA wil de OZB zo laag mogelijk houden. Het raakt direct de portemonnee van onze inwoners. De OZB stijgt de komende periode niet meer dan de inflatie, tenzij de rijksbijdrage achterblijft.

- We werken volgens het principe, de gebruiker betaalt.
- Niet meer dan trendmatige verhoging van de OZB tenzij de bijdrage vanuit de rijksoverheid onvoldoende is.
- Er vindt afstemming plaats over de hoogte van leges en lokale heffingen binnen de regio Harderwijk.
- Bij subsidies maken we onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële organisaties.
- Inhuur externen alleen bij cruciale functies of expertise die niet in huis zijn. Onze eigen ambtenaren weten veel beter wat er speelt.
- We brengen het huishoudboekje verder op orde in het licht van het toekomstbeeld dat we een beheergemeente worden. Hierdoor kunnen we onze voorzieningen ook voor toekomstige generaties in stand houden.
- We gaan komende jaren € 500.000 per jaar sparen voor het feestjaar 2031, 800 jaar Harderwijk en de Internationale Hanzedagen.

Dankwoord

Samen maken we keuzes voor de toekomst van Harderwijk en Hierden. Dit verkiezingsprogramma is daar een mooi voorbeeld van. Wij danken de programmacommissie voor hun grote inzet bij het opstellen van dit programma en Marvin Hop voor zijn scherpe en betrokken redactionele ondersteuning. Ook bedanken wij onze leden en alle inwoners die hun ideeën en inzichten met ons hebben gedeeld. Hun betrokkenheid vormt de basis van dit programma.

Verkiezingsprogrammacommissie CDA Harderwijk-Hierden

Robert de Vries
Wilco Mazier
Gerdien Morren
Roelof Potters
Michiel Zimmer

